

JURISPRUDENTIE (10052019)

1. Terugvordering bijstand gehuwden. (CRvB19032019)

Als bijstandsgerechtigden gehuwd zijn (of daarmee worden gelijkgesteld), krijgen zij samen één uitkering. De bijstand wordt dan toegekend met één besluit aan beiden.

De gemeente heeft de bijstand ingetrokken en teruggevorderd, omdat de man bij verschillende criminele activiteiten betrokken zou zijn geweest en hiermee geld hebben gemaakt. In bezwaar en beroep krijgen de man en de vrouw geen gelijk. Daarna laat de man het er bij zitten, maar de vrouw gaat in hoger beroep. Daar blijken de gegevens met betrekking tot de strafbare feiten van de man niet in het dossier van de vrouw te zitten. De Raad oordeelt dat daardoor het besluit onzorgvuldig is voorbereid. De vrouw heeft immers geen mogelijkheid gehad om op deze gegevens te reageren. De gemeente krijgt van de CRvB de opdracht dit gebrek te herstellen. Alleen blijkt de gemeente de gegevens niet meer te kunnen vinden en ziet ze daarom ten aanzien van de vrouw maar af van de intrekking en terugvordering. Naar aanleiding van dit besluit vraagt de man enige tijd later de gemeente om ook in zijn geval terug te komen van de intrekking en terugvordering. De gemeente wijst dit verzoek echter af. Daarbij stelt de gemeente zich op het standpunt dat er geen sprake is van een nieuw feit. De verloren gewaande gegevens zijn inmiddels namelijk weer terecht en daaruit blijkt dat er wel degelijk een grond is voor intrekking en terugvordering. Maar volgens de Raad is er in deze zaak wél sprake van een nieuw feit. De vrouw heeft namelijk niet gelijk gekregen in een *soortgelijke* kwestie, maar in *dezelfde* kwestie. Het recht op bijstand komt gehuwden immers gezamenlijk toe en dat betekent dat ook het intrekken van dit recht moet gebeuren met één besluit, gericht aan beide partners. En omdat de gemeente de intrekking ten aanzien van de vrouw ongedaan heeft gemaakt, heeft de gemeente dus ook de intrekking van het recht op bijstand ten aanzien van de man ongedaan gemaakt, ondanks het feit dat de man zelf destijds niet in hoger beroep is gegaan.

Maar voor de terugvordering is dit anders. Ingevolge de Participatiewet kunnen kosten van bijstand van alle gezinsleden worden teruggevorderd. De gemaakte kosten van bijstand worden, aldus de Raad, niet van het gezin als geheel teruggevorderd, maar van de gezinsleden afzonderlijk. De verplichting tot betaling wordt voor ieder afzonderlijk gezinslid vastgesteld met een aan hem persoonlijk gericht terugvorderingsbesluit. Dit betekent dat het terugvorderingsbesluit van de man niet ongedaan is gemaakt door het vervallen van de terugvordering van de vrouw. Als de gemeente tot de ontdekking komt dat aan gehuwden teveel of ten onrechte bijstand is verleend, moet zij dit dus repareren met één herzienings- of intrekkingbesluit. Wel zal soms een afschrift van dat ene besluit aan beide partners afzonderlijk moeten worden verzonden, om zeker te zijn dat het besluit ook ten aanzien van beide partners rechtsgeldig bekend is gemaakt. Dit laatste is met name aan de orde, als het inmiddels ex-partners betreft.) De terugvordering geschiedt daarentegen bij twee afzonderlijke besluiten.

2. Verjaring terugvordering (CRvB 19042019)

Betrokkene had nagelaten de gemeente in te lichten over tijdelijke inkomsten uit arbeid.

De gemeente heeft hierop bij besluit (26032004) de ontvangen bijstand teruggevorderd. Er liepen reeds andere vorderingen tegen betrokkene.

Betrokkene heeft een verzoek tot kwijtschelding ingediend bij de gemeente (2015). Dit verzoek werd door de gemeente afgewezen. Betrokkene heeft vervolgens bij de rechtbank een beroep op verjaring van de vordering gedaan. De rechtbank stelde betrokkene in het gelijk. De gemeente is in hoger beroep gegaan bij de CRvB.

CRvB oordeelde dat de verjaringstermijn begint te lopen op de datum waarop de gemeente het besluit tot terugvordering neemt (2004) en dat de verjaringstermijn 5 jaar is.

De verjaring kan wel stoppen en opnieuw gaan lopen, wanneer de gemeente of betrokkene iets doet in deze. Maar het kwijtscheldingsverzoek van betrokkene en de aflossingen van de vorderingen waren niet voldoende om de verjaring te sluiten omdat het niet duidelijk was op welke vordering de kwijtschelding en de inhoudingen betrekking hadden. De gemeente heeft hierover geen gespecificeerde informatie kunnen verschaffen aan betrokkene.